

Makro Görünüm

Enerji ve enerji dışı ithalat 4Ç16'da döviz açığını arttırdı...

Can Uz

can.uz@yf.com.tr

+90 (212) 334 98 37

Kasım ayında cari açık bir önceki yılın aynı ayına göre 32 milyon dolar artarak beklentilerin altında 2,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. 12 ay birikimli cari açık Kasım ayında 33,7 milyar dolara ulaşarak 2016 yılının en yüksek değerine ulaşmış oldu. Mayıs ayında 27,7 mr dolara gerileyerek son 6 yılın en düşük seviyesine gelmesinin ardından Mayıs ayından bu yana enerji maliyetlerinde yaşanan artış sebebiyle 6 milyar dolar yükseldi. Enerji ve altın hariç bakıldığında, 12 ay birikimli çekirdek cari denge ise 12,3 mr dolar olarak gerçekleşerek 7 aydır yükseliş göstermiş oldu (son 55 ayın en yüksek değeridir). Bu artışta turizm gelirlerindeki kayıplar ve ithalat talebindeki yükseliş etkili oldu. Ayrıca, yılbaşından bugüne cari açık yıllık bazda %5,0 artarak 28,6 mlr dolara yükseldi. 2016 yıl sonu cari açık tahminimiz 34,6mr dolar seviyesindedir ve cari açığın milli gelire oranının %4,1'e ulaşacağını düşünüyoruz.

Mal ticareti açığı Kasım ayında %6,4 arttı. Bavul ticareti dahil toplam ihracat Kasım ayında yıllık bazda %4,2'lik bir artış kaydetmesine rağmen 2016'nın ilk 11 ayında bir önceki senenin aynı dönemine göre %2,7 azaldı. Orta Doğu ve Kuzey Afrika ve AB ülkelerinin Türk ürünlerine olan talebi artarken bu bölgelere yapılan ihracat (altın hariç) yıllık bazda, sırasıyla, %4,9 ve %3,0 arttı. İthalat tarafında ise aynı dönemde %3,8'lik bir artış görüldü. Enerji ithalatında azalış hala devam etmektedir ve Kasım ayında %5,9 düştü. 12 aylık dönemde enerji ithalatı 12 milyar dolar azalış kaydederken 2016 yılında enerji açığının 24,1 milyar dolara gerilemesini beklemekteyiz. Diğer bir taraftan ise, yaz sezonunun sona ermesiyle turizm gelirleri kayıplarının cari açık üzerindeki etkisi azalmaktadır. Öyle ki, Kasım ayında [net] turizm gelirleri bir önceki aynı ayına göre sadece 0,1 milyar dolar düştü. Brüt turizm geliri kaybının 2016 yılında 7,6 milyar dolar seviyesinde kalacağını düşünmekteyiz. Hizmetler dengesinde verilen fazla yılbaşından bugüne %36,9 azalırken net turizm gelirleri de %35,1 daraldı. İlk 11 ayda, gelen turist sayısı 2015'in ilk 11 ayına göre 10,7 milyon azaldı. Aynı dönemde Rus turist sayısında ise %77,3'lük (2,8 milyon) bir düşüş meydana geldi. Son olarak, birincil gelir dengesi alt kalemi olan yatırım gelirlerinde 0,4 milyar dolarlık net çıkış görüldü.

Finansman tarafında ise toplam 28,8 milyar dolarlık uzun vadeli sermaye yatırımı cari açığın fonlamasında kullanıldı. Doğrudan yatırımlarda 0,4 mlr dolarlık net giriş kaydedildi (yarısından çoğu gayrimenkul satışlarından gelmektedir). Portföy yatırımları Kasım ayında 2,7 mr dolarlık net çıkış kaydetti. Yurtdışı yerleşikler Kasım ayında hisse senedi piyasasında net satıcı pozisyonunda kalırken devlet iç borçlanma senetleri piyasasında da 1,8 mlr dolar ile net satıcı oldular. Yurtdışında ihraç edilen tahvil ve bonolarla ilgili olarak, bankalar 1,6 mlr dolarlık net geri ödeme yaparken diğer sektörler 0,5 milyar ile net borçlanma gerçekleştirdiler.

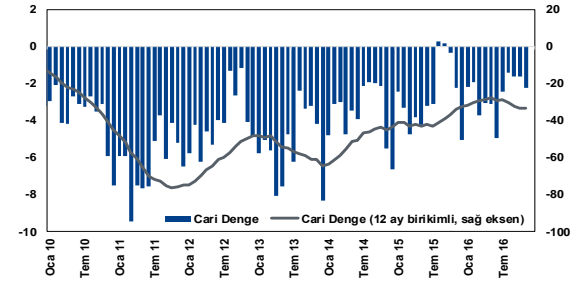
Kasım ayında kredi ve mevduat hesaplarına net giriş 1,0 milyar dolar oldu. Yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 0,8 milyar dolar artarken yurtdışı bankaların yurtiçi bankalardaki mevduatları ise nette 1,2 milyon dolar yükseldi. İlk 11 ayın sonunda bankaların döviz rezervleri, geçtiğimiz senenin aynı dönemine göre 3,0 mlr dolar artmış durumdadır. Yurtdışından sağlanan kredilerde, hem bankalar hem de diğer sektörler net kullanıcı oldular. Bankalar uzun vadeli kredilerde 0,1 mlr dolar borçlanırken kısa vadeli kredilerde 25 mln dolarlık ödeme gerçekleştirdiler.

Son olarak, resmi rezervler Kasım ayında 0,8 milyar dolar azaldı. Aynı dönem içerisinde net hata noksan kaleminde ise 2,7 milyar dolarlık giriş gözükmektedir.

Cari İşlemler Dengesi (USD mr)

	Kasım 16	Yıllık (%)	Ocak-Kas.'16	Sene Sonu (%)
CARI HESAP	-2.3	1.4%	-28.6	5.0%
Mal Ticareti	-2.9	-6.4%	-36.7	-14.8%
İhracat f.o.b + Bavul	12.8	4.2%	128.6	-2.7%
İthalat f.o.b	15.8	3.8%	168.4	-6.2%
Hizmetler	1.0	-22.6%	14.9	-36.9%
Turizm	1.0	-9.1%	13.3	-35.1%
Ulaştırma	0.3	-12.1%	4.7	-17.7%
Gelir	-0.5	-27.0%	-8.1	-8.1%
Net Faiz Ödemesi	-0.2	-22.3%	-3.1	3.3%
Cari Transfer	0.1	-55.0%	1.3	18.4%

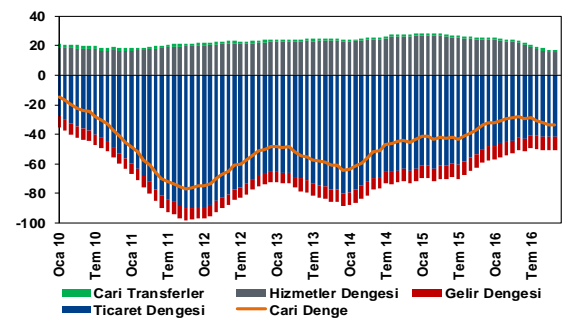
Cari İşlemler Dengesi (USD mr)

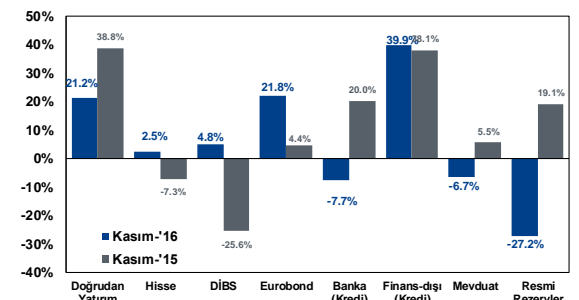
Sermaye Hesabı (USD mr)

	Kasım 16	Yıllık (%)	Ocak-Kas.'16	Sene Sonu (%)
Sermaye ve Finans Hesapları	0.5	-124.0%	-18.9	21.6%
Doğrudan Yabancı Yatırım	0.4	128.9%	6.1	-42.6%
Portföy Yatırımları	-2.7	-12.4%	8.3	-156.3%
Mevduatlar, Krediler ve Diğerleri	1.0	-78.0%	12.4	-15.2%
Rezerv Varlıkları	0.8	271.7%	-7.8	-250.1%
Net Hata Noksan	2.7	715.9%	9.6	-17.4%

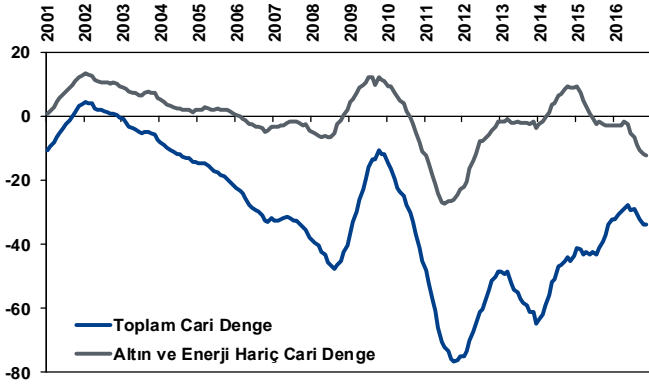
Cari İşlemler Dengesi (USD mr)

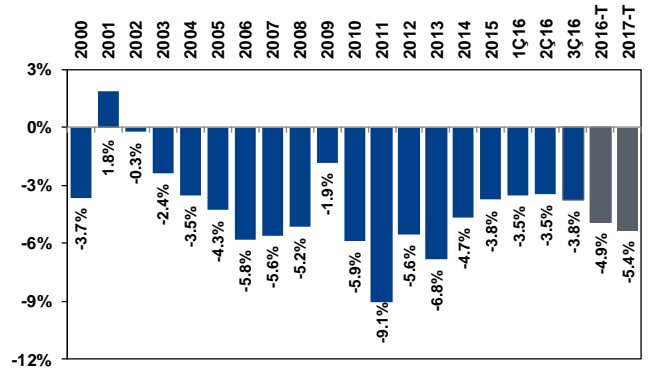
Cari Açığın Finansmanı (%)

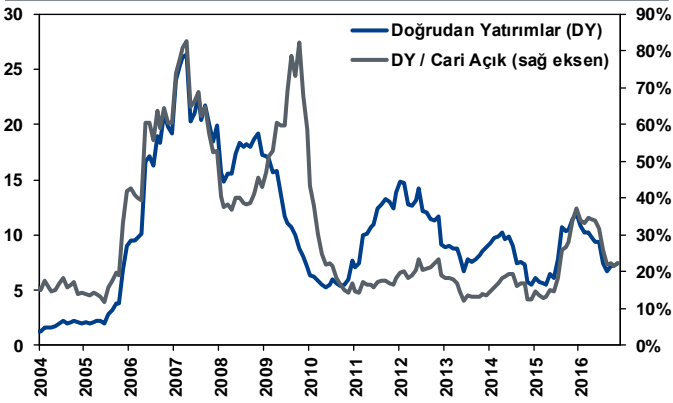
Cari Denge Karşılaştırması (12 ay birikimli, USD mr)

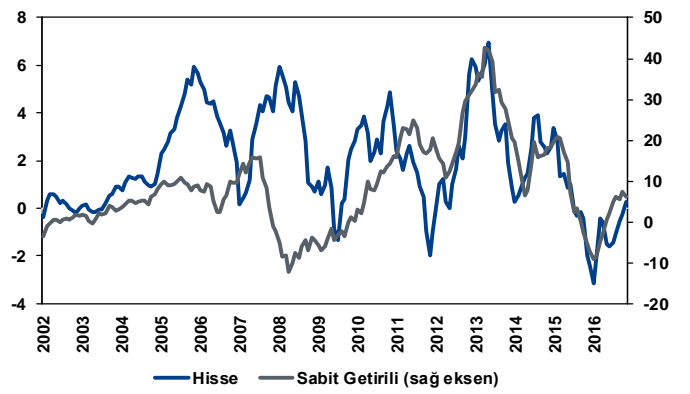
Cari Açık / GSYH (%)

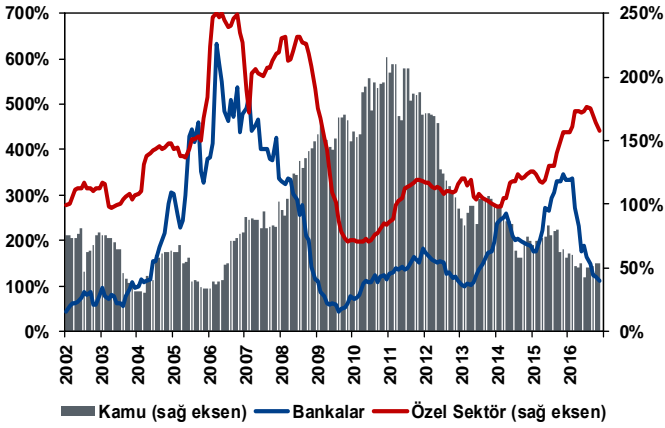
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (12 ay birikimli, USD mr)

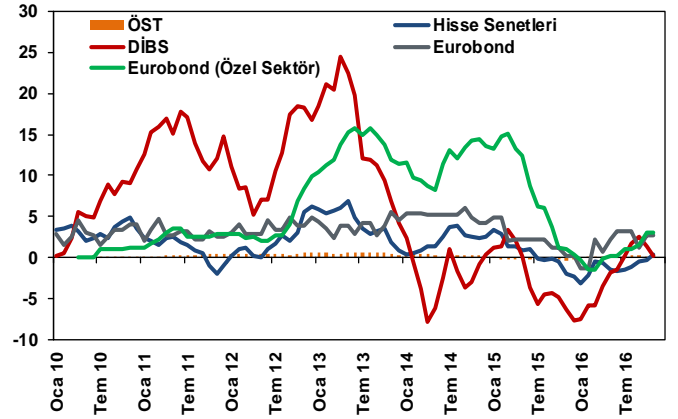
Portföy Hareketleri (12 ay birikimli, USD mr)

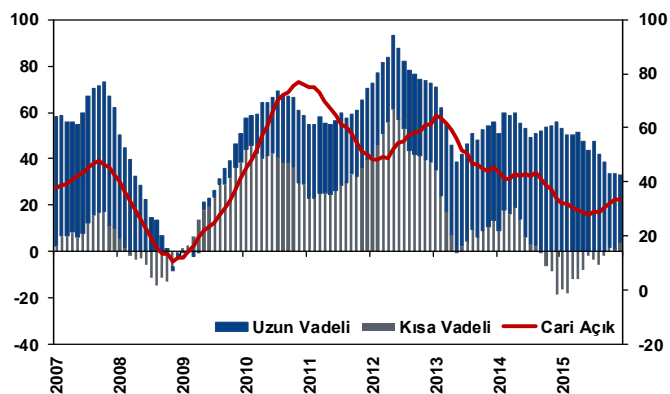
Uzun Vadeli Borç Çevrim Oranı (12 ay birikimli)

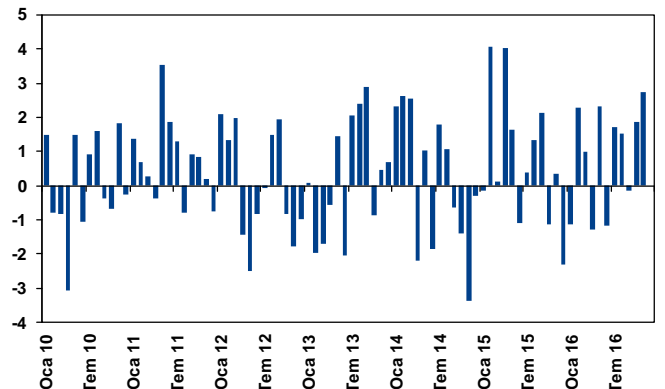
Portföy Yatırımları (12 ay birikimli, USD mr)

Cari Açığın Finansmanı (12 ay birikimli, USD mr)

Net Hata Noksan (aylık, USD mr)

Ödemeler Dengesi

Ödemeler Dengesi Tablosu	milyon ABD Doları	2015		2016		Değişim			
		Kasım 15	Kasım 16	Ocak - Kasım	Ocak - Kasım	Aylık %	Ytd %	Aylık	Ytd
A. Dış Ticaret Dengesi (Net)		-3,087	-2,888	-43,067	-36,674	-6.4%	-14.8%	199	6,393
Toplam Mal İhracatı		12,362	13,397	139,660	136,628	8.4%	-2.2%	1,035	-3,032
Toplam Mal İthalatı		15,449	16,285	182,727	173,302	5.4%	-5.2%	836	-9,425
B. Hizmet Dengesi (Net)		1,294	1,002	23,550	14,868	-22.6%	-36.9%	-292	-8,682
Seyahat (net)		1,051	955	20,558	13,344	-9.1%	-35.1%	-96	-7,214
Seyahat Geliri (bilgi için)		1,504	1,295	25,458	18,049	-13.9%	-29.1%	-209	-7,409
C. Birincil Gelir Dengesi (Net)		-652	-476	-8,792	-8,078	-27.0%	-8.1%	176	714
Yatırım Geliri (net)		-610	-407	-8,428	-7,448	-33.3%	-11.6%	203	980
Faiz Gideri (bilgi için)		420	429	4,506	4,966	2.1%	10.2%	9	460
D. İkincil Gelir Dengesi (Net)		209	94	1,098	1,300	-55.0%	18.4%	-115	202
I. CARI İŞLEMLER DENGESİ (A+B+C+D)		-2,236	-2,268	-27,211	-28,584	1.4%	5.0%	-32	-1,373
II. SERMAYE VE FİNANS HESAPLARI (a+b)		-1,902	457	-15,568	-18,907	-124.0%	21.4%	2,359	-3,339
a. SERMAYE HESABI		0	0	-6	23	-	-483.3%	0	29
b. FİNANS HESAPLARI		-1,902	457	-15,562	-18,930	-124.0%	21.6%	2,359	-3,368
1. Doğrudan Yatırımlar (net)		-194	-444	-10,558	-6,065	128.9%	-42.6%	-250	4,493
- Yurtiçi Yerleşiklerin Yurtdışındaki Doğrudan Yatırımları		590	239	4,688	2,700	-59.5%	-42.4%	-351	-1,988
- Yabancıların Yurtiçine Doğrudan Yatırımları		784	683	15,246	8,765	-12.9%	-42.5%	-101	-6,481
- Yabancıların Yurtiçinde Gayrimenkul Yatırımları (net, bilgi için)		347	350	3,882	3,846	0.9%	-0.9%	3	-36
2. Portföy Yatırımları (net)		3,074	2,693	14,739	-8,291	-12.4%	-156.3%	-381	-23,030
- Yurtiçi Yerleşiklerin Yabancı Ülkelerdeki Portföy Yatırımları		1,394	401	7,001	16	-71.2%	-99.8%	-993	-6,985
- Yabancıların Türkiye'ye Portföy Yatırımları		-1,680	-2,292	-7,738	8,307	36.4%	-207.4%	-612	16,045
Yabancıların Hisse Senedi Alımı		-1,057	-504	-1,978	705	-52.3%	-135.6%	553	2,683
Yabancıların DİBS Alımı		-666	-1,814	-6,646	1,237	172.4%	-118.6%	-1,148	7,883
Yabancıların ÖST Alımı		-59	39	-315	124	-166.1%	-139.4%	98	439
Hükümetin Yurtdışı Tahvil İhracı		0	0	250	2,682				
Banka ve Diğer Şirketlerin Yurtdışı Borç Senetleri İhracı		102	-13	951	3,559	-112.7%	274.2%	-115	2,608
3. Diğer Yatırımlar (net)		-4,570	-1,004	-14,559	-12,353	-78.0%	-15.2%	3,566	2,206
a. Ticari Krediler (net)		-886	-17	-1,257	-2,212	-98.1%	76.0%	869	-955
b. Krediler (net)		-1,358	-681	-14,550	-8,228	-49.9%	-43.5%	677	6,322
Merkez Bankası Kredileri		0	0	0	0				
Genel Hükümet Kredileri		2	8	488	460	300.0%	-5.7%	6	-28
Banka Kredileri		-126	-20	-4,682	2,727	-84.1%	-158.2%	106	7,409
Diğer Sektörlerin Kredileri		-1,234	-669	-10,356	-11,415	-45.8%	10.2%	565	-1,059
c. Mevduat (net)		-2,329	-306	1,507	-1,917	-86.9%	-227.2%	2,023	-3,424
Bankaların Yurtdışı Mevduatı (eksi ise yurtiçine giriştir)		-1,906	784	13,264	3,768	-141.1%	-71.6%	2,690	-9,496
Yurtiçi Yerleşiklerin Yurtdışı Mevduatı (eksi ise yurtiçine giriştir)		-2	41	1,037	-1,010	-2150.0%	-197.4%	43	-2,047
Yabancıların Yurtiçindeki Mevduatı		472	1,149	13,671	5,135	143.4%	-62.4%	677	-8,536
TCMB'de Tutulan Mevduat (KMDTH ve SDTH)		-51	-18	-877	-460	-64.7%	-47.5%	33	417
d. Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler		3	0	-259	4	-100.0%	-101.5%	-3	263
e. Özel Çekme Hakları, SDR (net yükümlülükler)		0	0	0	0				
4. Rezerv Varlıklar		-212	-788	-5,184	7,779	271.7%	-250.1%	-576	12,963
IMF Nezdindeki Rezervler		0	0	0	0				
Resmi Rezervler (eksi ise rezervler artmıştır)		-212	-788	-5,184	7,779	271.7%	-250.1%	-576	12,963
III. NET HATA NOKSAN		334	2,725	11,643	9,677	715.9%	-16.9%	2,391	-1,966

Kaynak: TCMB, Yatırım Finansman Menkul Değerler

Yatırım Finansman Menkul Değerler

Meclis-i Mebusan Cad. No: 81 Fındıklı 34427

Beyoğlu / İstanbul

Tel: +90 (212) 317 69 00

Faks: +90 (212) 282 15 50 - 51

UYARI NOTU:

Bu e-posta mesajı ve ekleri gönderildiği kişi ya da kuruma özeldir ve gizlidir. Hiçbir şekilde üçüncü kişilere açıklanamaz ya da yayınlanamaz. Yetkili alıcılardan biri değilseniz, bu mesajın herhangi bir şekilde ifşa edilmesi, kullanılması, kopyalanması, yayılması veya mesajda yer alan hususlarla ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmasının kesinlikle yasak olduğunu bildiririz. Eğer mesajın alıcısı veya alıcısına iletmekten sorumlu kişi değilseniz lütfen mesajı sisteminizden siliniz ve göndereni uyarınız. Gönderen ve Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş., bu mesajın içerdiği bilgilerin doğruluğu, güncelliği ve eksiksiz olduğu konusunda bir garanti vermemektedir, içerik Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. tarafından her zaman değiştirilebilir. Bu e-posta yer alan bilgiler "Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş." tarafından genel bilgilendirme amacı ile her türlü veri, yorum ve değerlendirmeler hazırlanmış tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklara dayanılarak hazırlanmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan ve hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan içerik, yorum ve tavsiyeler ise genel nitelikte olup, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu e-posta içeriğinde yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanılarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da ortaya çıkabilecek zararlardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Mesajın içeriğinden, iletilmesinden, alınmasından, saklanmasından, gizliliğinin korunamamasından, virüs içermesinden ve sisteminizde yaratabileceği zararlardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Yatırım Finansman bu mesajın içeriği ve ekleri ile ilgili olarak hukuki açıdan herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Teşekkür ederiz.

Levent Durusoy	Koordinatör	levent.durusoy@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 33
Hakan Tezcan	Koordinatör	hakan.tezcan@yf.com.tr	+90 (212) 317 68 16

Araştırma Bölümü

Mehmet Akif Daşiran	Vekil Müdür	akif.dasiran@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 39
Can Uz	Başekonomist	can.uz@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 37

Yatırım Danışmanlığı Bölümü

Göksel Tekiner	Müdür Yrd.	goksel.tekiner@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 44
Kemal Ozan Sayın	Kıdemli Uzman	ozan.sayin@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 70
Kamer Külek	Uzman Yrd.	kamer.kulek@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 47

Kurumsal Finansman Bölümü

Pervin Bakankuş	Müdür	pervin.bakankus@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 61
-----------------	-------	---------------------------	---------------------

Hizmet Noktalarımız

Genel Müdürlük	+90 (212) 317 69 00	Merkez	+90 (212) 263 00 24
Antalya	+90 (242) 243 02 01	Ankara	+90 (312) 417 30 46
Bakırköy	+90 (212) 543 05 04	Fındıklı	+90 (212) 334 98 00
Bursa	+90 (224) 224 47 47	Çiftelavuzlar	+90 (216) 302 88 00
İzmir	+90 (232) 441 80 72	Samsun	+90 (362) 431 46 71